

OBSAH

Svět strojů

Jan Hozák: *Člověk a stroj v 19. století* / 9

Jan Hájek: *Od merkantilismu k ekonomickému nacionalismu* / 22

Ivan Jakubec: *Velkorysá síť vodních cest jako „všelék“ předlitavské společnosti?* / 32

Aleš Haman: *Člověk a stroj v českém literárním naturalismu* / 43

Idea technické vzdělanosti

Milada Sekyrková: *Norma technického vzdělání v rakouské monarchii a její překračování: případ Karla Václava Zengera* / 53

Hynek Strítěský: *Strojírenské výkresy 19. století ve sbírkách Archivu Národního technického muzea* / 64

Milena Secká: *Průmyslové výstavy Vojty Náprstka* / 74

Kateřina Kuthanová: *Výtvarnice v souvislostech industriálního světa* / 81

Pavel Scheufler: *Stereofotografie v Království českém* / 90

Pavla Machalíková: *Panorama a techniky iluze* / 103

Technika rozhoduje vše

Milan Hlavačka: *Superstroj 19. století a nová organizace času, prostoru a společnosti* / 117

Vladislav Krátký: *Lidé a děla v plzeňské Škodovce* / 131

Tomáš Winter: *Černoši a automobil* / 145

Petr Lyko: *Vliv továrního způsobu výroby a sériové produkce na stavbu varhan v 19. století* / 155

Jan Mergl: *Stroj – pohaněč uměleckého řemesla?* / 161

Radim Vondráček: *Kunst-Industrie v pojetí Rudolfa von Eitelbergera* / 167

Kateřina Piorecká: *Mašinová práce. K technologii psaní před rokem 1914* / 182

Dagmar Mocná: *Nerudovy veršované fejetony* / 197

Fascinace funkčností

Alena Jakubcová: *Herec a stroj* / 211

Tatána Součková – Pavel Scheufler: *Divadlo a světlo* / 221

Jitka Sedlářová: *Salmův anglický sen a Försterův experiment se železnými domy* / **230**

Michael Wögerbauer: *Inovace v době privilegií: Höchenbergerův vynález polní tiskárny* / **242**

Opakovatelnost formy vytváří jedinečnost díla

Ivan Klimeš: *Příběh a smyčka. Kinematograf versus kinetoskop* / **253**

Matěj Kratochvíl: *Hudba z objektivního stroje. Lidová hudba a fonograf* / **262**

Kateřina Svatoňová: *Mediální variety české modernity* / **270**

Alice Dubská: *Život skrze stroje aneb Tschuggmallovy automaty v českých zemích* / **284**

Antonín Švejda: *Hrací stroje v českých zemích v 19. a na počátku 20. století* / **294**

Šárka Leubnerová: *Piepenhagenovy malířské vzorníky – sériová výroba krajinomalby za účelem obchodní nabídky* / **306**

Tatána Petrasová: *Člověk a stroj předindustriální doby a po ní* / **312**

Seznam vyobrazení / 315

Jmenný rejstřík / 324

Autoři příspěvků / 337

Přehled plzeňských symposií a dosud vydaných sborníků / 340